

RUOTSIN SUOMALAINEN!

MINÄ
OLEN

NRO 9
VUOSI
2015

REPORTAASI:
**Vierailulla
Göteborgin
Kaupunki-
lähetyksessä**

*DIANA
NYMAN*

Tulisieluinen romanitar

Leena Huss
monikieli-
syydestä

Kunnalliset
suomenkieliset
esikoulupaikat
lisääntyvät

Petra Palkio
kieliprojektista
Kipinä

»Monikielisyys sinällään on rikastuttavaa lapselle«

LEENA HUSS

Uppsalan yliopiston suomen kielen professori, joka luennoi suomesta ja monikielisydestä.

Leena Huss, sinä luennoit suomen kielestä ja monikielisydestä muun muassa Ruotsissa asuville opettajille ja rehtoreille. Mitä hyötyä lapselle on usean kielen puhumisesta?

–Hyvin paljon. He hyötyvät siitä ja monikielisyys tuo mukanaan suuria kognitiivisia ja koulumenestystä suosivia etuja. Monikielisyys sinällään on rikastuttavaa lapselle.

Pitääkö paikkansa, että kaksikielinen lapsi oppii helpommin uusia kieliä?

–Kyllä vaan, on pystytty todistamaan että kaksikielisten on helpompi oppia kolmas, neljäs ja viides kieli, joten se pitää täysin paikkansa. Varhainen monikielisyys edistää myös monin tavoin myöhempää kielenkehitystä.

Mitkä ovat tärkeimmät ohjeesi esimerkiksi Ruotsissa asuvan lapsen suomen kielen säilyttämiselle?

–Asenteilla ja sillä, miten kieltä käyttää on suuri merkitys. Jos kysymyksessä on kaksikielinen perhe, jossa toinen puhuu suomea ja toinen ruotsia, kaksikielisyysasetelma on tavattoman suotuisa, koska silloin kieli kytkeytyy lapselle tärkeisiin ihmisiin ja tällainen lapsi saa kokea runsaasti molemmilla kielillä.

Millä tavalla voi itse vanhempana vaikuttaa asenteisiin, esimerkiksi suomea kohtaan?

–Voi huolehtia siitä, että lapsi saa kuulla molempia kieliä, se on tärkeää, mutta on tärkeää myös olla avoin ja osoittaa lapselle, että molemmat kielet ovat hyviä, että on positiivista puhua molempia kieliä.

Oletko kokenut minkäänlaisia asennemuutoksia suomen kieltä kohtaan viime vuosina?

–Olen nähnyt ja ollut kuulevinani eri suomalaisyhteisöissä, että kiinnostus suomen kieltä kohtaan vaikuttaa kasvavan ja että myös ruotsalaisten keskuudessa ollaan entistä enemmän kiinnostuneita suomen kielestä, koska monet kunnat ovat alkaneet tuoda suomea esiin vähemmistöpolitiikan seurauksena.

Miten luulet uusien suomenkielten hallintoalueiden vaikuttavan kieliasenteeseen?

–Luulen, että niillä on suuri merkitys, osittain sen vuoksi että kasvava ihmismäärä osallistuu vähemmistöjen kunnallisiin neuvonpitoihin. Ihmiset huomaaavat, että heidän omassa kunnassaan on yhtäkkiä mielenkiintoista kulttuuritarjontaa, johon heillä on mahdollisuus esittää toivomuksiaan. Luulen, että ruotsinsuomalaiset ovat aivan uudella tavalla kiinnostuneet kunnallispolitiikasta, havainneet sen ja haluavat osallistua siihen eri tavoin. ♦

Kansalliset vähemmistöt mediassa

Sisältö nro 9, vuosi 2015

- 2 Leena Huss
kaksikielisyydestä
- 6 Diana Nyman –
tulisieluinen romanitar
- 10 Kaupunkilähetys ja Marjo
auttavat hädänalaisia
- 13 Petra ja Ruotsinsuomalainen
koulu innostavat puhumaan
suomea

Minä olen ruotsinsuomalainen on Göteborgin kaupungin suomen kielen hallintoalueen tiedotuslehti kaikille Göteborgin ruotsinsuomalaisille ja muille asukkaille sekä kaupungin työntekijöille.

Vastaava julkaisija: Antti Yliselä
antti.ylisela@stadshuset.goteborg.se
Päätoimittaja: Sanna Posti Sjöman
Tuotantoryhmä: Kaupunginjohtotoimisto ja Rubrik AB
Kansikuva: Anna Sigvardsson
Ulkoasu: Rubrik AB
Paino: Ale tryckteam
Ilmestyminen: kolmannesvuosittain

VALOKUVA: PETER SVENSON

Vuosi 2014 tuli ja meni kuin käden käänteessä. Vuosi toi mukanaan paljon hyvää, mutta myös muistutuksia siitä, miksi työtä kansallisten vähemmistöjen tukemiseksi tarvitaan. Näistä esimerkkeinä mainittakoon seuraavat: Ruotsissa syntyneen, suomensukuisen romani Diana Nymanin ei sallittu syödä aamiaista samassa tilassa muiden hotellivieraiden kanssa. Suomen romanit voivat kokea Ruotsissa moninkertaisesta ulkopuolisuutta ja syrjintää taustansa vuoksi, mistä tapahtunut on esimerkki. Myös poliitikko Björn Söderin lausunto liittyen kansallisiin vähemmistöihin laukaisi kiihkeän keskustelun. Se, koenko olevani ruotsalainen ja sen lisäksi juutalainen, ruotsinsuomalainen tai johonkin muuhun vähemmistöön tai enemmistöön kuuluva, on oma asiani, eikä ulkopuolisten määriteltävissä. Molemmat tapaukset ovat osoituksia siitä, että kansallisten vähemmistöjen asema yhteiskunnassamme ei ole vielä vankka. Epävarmuutta lisäävät myös viime aikojen poliittinen epävakaus ja kylmät poliittiset tuulet eri puolilla Eurooppaa.

TALVI ON SAAPUNUT myös Göteborgiin, mutta kaiken tämän viiman keskellä on monia lämpöä suovia valonpilkahduksia. Göteborgin ruotsinsuomalaisille tarjotaan nyt enemmän esikoulutoimintaa suomen kielellä kuin aikoihin, ja lisää on suunnitteilla. Myös suomenkielisen vanhustenhoidon prosessijohtaja on päätetty palkata hoitamaan ikäihmisten asioita kaupunginosissa.

RUOTSINSUOMALAISET OVAT MYÖS saaneet vuoden 2014 aikana oman vähemmistöneuvoston – Göteborgin kaupungin ruotsinsuomalaisen neuvoston – sekä sen tukena toimivat kolme viiteryhmää: Kulttuuri, Vanhustenhoito ja Kieli ja koulutus. Nämä ryhmät ajavat ruotsinsuomalaisten aseman parantamista ponnekkaasti ja täynnä tarmoa. Tämän lisäksi myös uusi toimintasuunnitelma on nyt valmis, ja muun muassa Ruotsinsuomalaisten päivän juhlinnasta vastaa nyt Göteborgin kaupungin kulttuurihallinto. Jos tahdot tietää mitä kaikkea vuosi 2014 piti sisällään ruotsinsuomalaisten näkökulmasta, löydät vuosiraportin websivuiltamme goteborg.se/suomeksi.

Hyvää Ruotsinsuomalaisten päivää 24. helmikuuta! ♦

ANTTI YLISELÄ,
suomen kielen hallintoalueen
suunnittelupäällikkö
antti.ylisela@stadshuset.goteborg.se

Göteborgs
Stad

Ruotsinsuomalaisten oikeudet Göteborgissa

Göteborg on kuulunut 1. helmikuuta 2011 lähtien suomen kielen hallintoalueeseen. Tämä antaa kunnan ruotsinsuomalaisille asukkaille oikeuksia, jotka perustuvat kansallisista vähemmistöistä ja vähemmistökielistä säädettyyn lakiin (2009:724), joka astui voimaan 1. tammikuuta 2010. Nämä ovat oikeutesi:

Esikoulu ja koulu

Sinulla on oikeus saada kokonaan tai osittain suomenkielistä esikoulutoimintaa (esikoulu, esikoululuokka, perhepäiväkot). Lapsen kotikielillä ei ole merkitystä. Koulun rehtori vastaa opetuksen järjestämisestä. Sinulla on oikeus saada äidinkielenopetusta peruskoulussa ja lukiossa koululain mukaisesti.

Vanhustenhoito

Sinulla on oikeus saada kokonaan tai osittain suomenkielistä vanhustenhoitoa. Avuntarpeenkäsittelijä tekee arvioinnin avuntarpeesta.

Asiointi kunnan kanssa

Sinulla on oikeus käyttää suomen kieltä ollessasi yhteydessä kuntaan niin suullisesti kuin kirjallisestikin. Kunnan viranomaisen päätöksestä on oikeus saada suomenkielinen käännös kirjallisesti. Kunnalla on oikeus päättää missä ja milloin kuntalaisia palvelee suomen kielellä.

Kulttuuri ja kieli

Göteborgin kaupungin tulee suojella ja edistää suomen kielen käyttöä ja ruotsinsuomalaista kulttuuria. Lasten kulttuuri-identiteetin kehittäminen ja

äidinkielen käytön tukeminen on erityisen tärkeää.

Neuvonpito

Göteborgin kaupungin tulee antaa ruotsinsuomalaisille mahdollisuus vaikuttaa ruotsinsuomalaisiin liittyviin asioihin.

Tiedotus

Göteborgin kaupungin tulee tiedottaa vähemmistöä näistä oikeuksista. ♦

**Käy mielellään
kurkistamassa
Göteborgin Kaupun-
gin suomenkielisiä
nettisivuja**

Sieltä löydät tietoa muun
muassa koulusta ja vanhus-
tenhoidosta, suomeksi!
[www.goteborg.se/
suomeksi](http://www.goteborg.se/suomeksi)

Suomen kielen hallintoalueen uusi toimintasuunnitelma

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 2014-10-01 hyväksyä yksimielisesti kaupunginjohtotoimiston ehdotuksen suomen kielen hallintoalueen toimintasuunnitelmaksi.

Toimintasuunnitelma selkeyttää kaupungin sisäistä vastuunjakoa, ja antaa Göteborgin kaupungin ruotsinsuomalaiselle neuvostolle sekä viiteryhmillä yleiset päämäärät, joiden toteutumista nämä voivat seurata. Esimerkkinä mainittakoon, että vastuu Ruotsinsuomalaisten päivän juhlinnasta 24/2 sekä ruotsinsuomalaisen kulttuurin edistämisestä on kulttuurihallinnolla, sekä vastuu suomenkielisen esikoulun ja vanhustenhoidon järjestämisestä puolestaan kaupunginosilla.

Toimintasuunnitelma on tehty läheisessä yhteistyössä ruotsinsuomalaisen vähemmistön edustajien kanssa. Seuraava askel on toimintasuunnitelman konkretisointi yhteistyönä vähemmistön ja vastuutahojen välillä.

KAUPUNGIN TULEE SUOJELLA kansallisten vähemmistöjen oikeuksia ja edistää niiden mahdollisuuksia kehittää kansallista vähemmistökieltä ja -kulttuuria. Toimintasuunnitelma tuo esiin vähemmistön tarpeet ja erityisesti lasten aseman. Toimintasuunnitelman tulee varmistaa, että kansalliset vähemmistöt saavat mahdollisuuden vaikuttaa heitä koskeviin kysymyksiin ja päätöksiin. Tämän lisäksi toimintasuunnitelman tarkoituksena on varmistaa, että vähemmistö yhdessä kaupungin kanssa konkretisoi yhtämitaisesti ja pitkäkestoisesti kansallista vähemmistöpolitiikkaa. ♦

GÖTEBORGIN KAUPUNGIN RUOTSINSUOMALAINEN NEUVOSTO

Puheenjohtajisto

Puheenjohtaja: Soili Brunberg (MP), Göteborgin kaupunki
Ensimmäinen varapuheenjohtaja: Tarmo Ahonen, Göteborgin ruotsinsuomalainen valtuuskunta
Toinen varapuheenjohtaja: Arto Niskala (M), Göteborgin kaupunki

Muut Göteborgin kaupungin poliittiset edustajat

Pia Kurz Moisander (FP), Beatrice Toll (S), Inga-Lill Adolfsson (KD), Yasmine Posio Nilsson (V)

Muut ruotsinsuomalaisen vähemmistön edustajat

Tuula Jäkärä, Sirpa Kyllönen, Reino Pitkänen, Kauko Railovaa, Satu Rekola ja Anneli Ylijärvi, Göteborgin ruotsinsuomalainen valtuuskunta, Daniel Mertala, nuorisojäsen ♦ Pirjo Hanski, Kieli- ja koulutus – viiteryhmän puheenjohtaja ♦ Heli Henriksson Vasara, Kulttuuriviiteryhmän puheenjohtaja ♦ Merja Heed, Vanhustenhoidoviiteryhmän puheenjohtaja

Ruotsinsuomalaisten päivä neljännen kerran!

» Göteborgissa vietetään jo neljännen kerran Ruotsinsuomalaisten päivää. Juhlallisuudet aloitetaan lipunnostolla Gustaf Adolfin torilla 24. helmikuuta klo 12.00 ja päivä tarjoaa niin pienille kuin suurille suunnattuja toimintoja ympäri Göteborgia.

Lisätietoja ohjelmasta osoitteesta:
www.goteborg.se/suomeksi

VALOKUVA: OLLE ANDERSSON

**Tanssia merenpinnan alla
Ruotsinsuomalaisten päivänä**

» Sjöfartsmuseet Akvariet huomioi Ruotsinsuomalaisten päivän 24. helmikuuta suomenkielisen "Tanssia merenpinnan alla" -liiketyöpajan merkeissä. Tanssiryhmä Spinnin tanssijoiden johdolla tutkitaan ekosysteemiä ja luodaan yhdessä lasten kanssa myös jättiläismäinen vesieläin. "Tanssia merenpinnan alla" on workshop, joka tarjoaa yhdessäoloa ja liikumisaktiivisuutta esikoululaisista peruskoulun tokaluokkalaisiin.

Lisätietoa ja varaukset s-postitse:
bokningar.sjofartsmuseum@kultur.goteborg.se

HENKILÖKUVA: DIANA NYMAN

TEKSTI: LEO YLITALO VALOKUVAT: ANNA SIGVARDSSON

DIANA NYMAN

Tulisieluinen romanitar

Jo lapsena Diana Nyman sai kokea syrjinnän aiheuttamaa ulkopuolisuutta. Göteborgin Romanineuvoston jäsenenä hän tekee kaikkensa, jotta tulevat sukupolvet välttyisivät siltä. Tapasimme tulisieluisen romaninaisen Göteborgissa.

Perinteiseen romanasuun pukeutunut Diana Nyman poistettiin viime keväänä tukholmalaisen loistohotelli Sheratonin aamiaispöydän ääreltä ja hänet saatettiin tyyliin hotellin aulaan.

–Minut oli kutsuttu Romanineuvoston edustajana Ruotsin hallituksen järjestämään seminaariin puhumaan romanien syrjinnästä ja sen seurauksista Tukholmassa. Samalla meillä oli ”Valkoisen kirjan” esittelytilaisuus. Olin nukkunut yöni hotellissa ja menin aamulla ruokasaliin. Olin seisovan pöydän äärellä, kun eräs hotellin henkilökuntaan kuuluva nainen ryntäsi paikalle ja sanoi aamiaisen kuuluvan vain hotellivieraille.

Vaikka Nyman esitti kulkukorttinsa, hänet ohjattiin hotellivieraiden nähden aulaan, mihin hänelle tuotiin pelkkä kuppunen kahvia. Nyman sanoo pöyristyneensä tapauksesta.

–Tämä on räikeä esimerkki meihin romaneihin kohdistuvasta syrjinnästä, hän sanoo.

Diana Nyman kertoi tapauksesta seminaarissa ja häntä kehoitettiin tekemään ilmoitus Syrjintäasiamiehelle (DO), ja niin hän tekikin. Marraskuussa 2014 DO:n tekemän päätöksen mukaan Sheraton on syrjinyt laittomasti Diana Nymania.

NYMAN KERTOO SYNTYNEENSÄ ja viettä-neensä lapsuutensa Kungälvissä. Hänellä on suomalaiset vanhemmat, kaksi siskoa ja yksi veli.

–Vanhempani muuttivat Ruotsiin 1960-luvun puolivälissä ja minä synnyin 1969. Vuokrattiin sellanen pieni pihamökki ja siitä se elämä lähti täällä käyntiin. Kotona puhuimme keskenämme vain suomea.

Nyman kertoo, että suomalaisia ja etenkin romaneja pidettiin jo ala-asteella aika outoina ja että heitä syrjittiin suomen kiel-puhumisen vuoksi.

–Sen vuoksi monet oppilaat lopettivat suomen puhumisen ja alkoivat käyttää pelkäästään ruotsia. Ala-asteella ei huomattu mitään etnisyydestä vaatetuksen perusteella, koska pukeuduimme kuten muutkin. Toisilla oppilailla oli vain tietoisuus siitä, että minä olen romani. Sattui vähän semmosta kiusaamista ja pilkkaamista, että ”mustalaiset varastavat ja että sun äitis varastaa” ja ton tapasta, tuotiin stereotyyppioita ja ennakkoluuloja esille, jotka lapset olivat kuulleet kotona. Puhua suomea ja olla romani teki meistä tuplaten outoja valtaväestön silmissä, hän kertoo.

NYMANIN MUKAAN ROMANINAINEN tekee noin 17-vuotiaana oman päätöksensä siitä, alkaako käyttää perinteistä romanasua vai ei.

–Se on päätös, mikä tehdään ja mikä pätee lopun elämää. Enemmistö valikoi romanasun käytön, mutta on täysin hyväksyttävää valikoida myös valtaväestön pukeutumistyyli.

Vaatevalinnan suhteen ei Nymanin mukaan esiinny minkäänlaisia konflikteja, sillä valintahan on kunkin romaninaisen henkilökohtainen, oma päätös.

–En ole huomannut ongelmia tämän asian suhteen. Vaatevalintaan liittyy aito ymmärrys. Esimerkiksi kun on tätä syrjintää romaneja kohtaan, monet kokevat romanasun käytön esteenä päästä työmarkkinoille, ja pukeutuminen valtaväestön tyyliin voi olla sen vuoksi järkevää, Nyman selittää.

VIIME KEVÄÄNÄ ILMESTYI hallituksen toimeksiannosta kirja *”Vitbok om övergrepp och kränkningar av romer under 1900-talet”*. Nyman on yksi seitsemästä viiteryhmään kuuluneista romaneista. Työ kesti hänen mukaansa vuoden päivät.

–Romani Heidi Pikkarainen Suomes-ta oli päätoimittajana. Me saimme lukea tekstiä tasaisin välein kappale kappaleelta ja kommentoida näkemyksiämme romani-asiantuntijoina. 350-sivuisessa ”Valkoisessa kirjassa” on muun muassa arkistodokumentteja, jotka ovat näin ollen faktaa. Siitä tehdään ens keväänä 90-sivuinen, peruskoulun ysluokkalaistilalle tarkoitettu historian oppikirja.

Nymanin mukaan Valkoinen kirja on raskasta luettavaa, sillä se kertoo muun muassa romaneihinsuunnatusta rotuopista, pakkosterilisoinneista, systemaattisista romanikartoituksista ja -rekisteröinneistä, lasten huostaanotoista ja maahantulokiel-losta 1914–1954, Nyman tekee selkoa.

–Esimerkkeinä syrjinnästä ja vainosta voisi mainita, että vielä 1600-luvun lopulla romanimiehen sai hirttää lähimpään puuhun ilman oikeudenkäyntiä. Monet romanit pyrkivät pakoon Hitlerin keskitysleireis- ➤➤

» tä, mutta Ruotsi ei ottanut heitä vastaan, sillä romaneja koski maahantulokielto, Nyman selittää.

Syyskuussa 2013 syntyi skandaali, kun Dagens Nyheter paljasti, että Skånen poliisi pitää laitonta rekisteriä ympäri Ruotsia asuvista romaneista. Rekisterissä on yli 4000 romanin osoite- ja syntymätiedot sekä sukulaissuhteet. Joukossa on yli tuhat lasta, nuorimmat vauvaikäisiä, samoin iät ja ajat sitten edesmenneitä vainajia. Ruotsin valtio maksoi viime vuonna korvaukseksi 5000 kruunua jokaiselle rekisteriin päätyneelle. Nymanin mukaan asiaa ei ole vielä loppuun käsitelty, sillä Oikeusasiamies (JO) on ottanut asian käsiteltäväkseen.

– Asia on luokiteltu tietosuojalain rikkomiseksi, vaikka rekisteröinti pohjautuu selkeästi etniseen kartoitukseen. Poliisin on vaikea tunnustaa lain rikkomista, Nyman sanoo ja lähtee ottamaan selkoa Göteborgin kaupunginmuseon romaninäyttelyn palautteesta. ♦

DIANA NYMAN

Syntynyt: Kungälv, 1969

Ammatti: Romaniaktivisti, Göteborgin Romani-neuvoston jäsen

Asuu: Tukholma ja Göteborg

Perhe: 2 aikuista, maailmalle muuttanutta lasta

” Puhua suomea ja olla romani teki meistä tuplaten outoja valtaväestön silmissä.

DIANA NYMAN

NOTIISEJA

Greenhack – Uusi projekti vihreämmän ja terveellisemmän elämän puolesta!

» Imeisesti useimmat uuden vuoden lupaukset ovat jo tässä vaiheessa rikkoutuneet mutta sille, joka haluaa hieman lisäkannustusta terveellisemmän 2015 puolesta, voimme antaa vinkiksi Göteborgin Kaupungin uuden projektin GreenhackGBG.

Projekti on suunnattu niille, jotka haluavat saada vihreämmän ja

terveellisemmän elämän. Projektiin ilmoittaudutaan kotisivun kautta ja sen kautta voi muun muassa jakaa ideoita ja kuvia, saada kestäviä vinkkejä ja ideoita sekä mielenkiintoisia tarjouksia seminaareihin.

Haluatko lisätietoa? Poikkea kotivulla: www.greenhackgbg.se

SHUTTERSTOCK

Uusia kunnallisia esikoulupaikkoja Tuveen

Tuve on Göteborgin neljäs kaupunginosa, joka tarjoaa tänä keväänä suomenkielisiä esikoulupaikkoja. Göteborgin kaupungin suomenkielisen esikoulutoiminnan koordinaattori Erica Porttila kertoo lisää.

Jo aiemmin on Göteborgin kaupunki tarjonnut osa-aikaista esikoulutoimintaa kolmessa kaupunginosassa, jotka ovat Västra-Göteborg, Askim-Frölunda-Högsbo ja Majorna-Linné. Keväällä avataan uusia paikkoja Tuveessa.

Erica Porttila kertoo, että lasten kielitaidot vaihtelevat suuresti, koska vain kymmenellä prosentilla lapsista on vanhemmat, joista molemmat puhuvat suomea kotonaan. On myös lapsia perheistä, joissa ruotsi ei ole kotikieli.

– Monet ovat kolmannen tai neljännen polven ruotsinsuomalaisia, mutta heillä on virallisen vähemmistökielilain suoma oikeus

suomenkieliseen esikoulutoimintaan, vaikka kotona ei puhutakaan suomea, hän sanoo.

ERICA PORTTILA ALOITTI Göteborgin Kie-likeskuksen (Språkcentrum i Göteborg) palkkaamana osa-aikaisena suomenkielisen esikoulutoiminnan koordinaattorina viime syksynä. Hän pitää työstään paljon erityisesti sen vuoksi, koska kielet ovat lähellä hänen sydäntään.

– Pääasiallinen tehtäväni on auttaa esikoulujohtajia uusien osastojen perustamisessa ja avaamisessa. Myös tiedottaminen vähemmistökielilaista ja sen suomista oikeuksista ja velvoitteista niin esikoulujohtajille, opettajille kuin myös ruotsinsuomalaisten lasten vanhemmille ovat keskeisellä sijalla. Olemme rakentaneet myös suomenkielisten esikoulunopettajien verkoston, hän kertoo.

Porttila toteaa, että tavoitteena on esikoulutoiminnan laajentaminen ympäri kaupunkia ja että tällä hetkellä kartoitetaan Göteborgin keskustassa asuvien ruotsinsuomalaisten lasten esikoulutarvetta.

– Pyrimme myös laajentamaan toimintaamme niin, että lapset voisivat käydä esikoulua kokopäiväisesti eli viitenä päivänä viikossa, Porttila toteaa. ♦

KIINNOSTUNUT?

Mikäli olet kiinnostunut laittamaan lapsesi suomenkieliseen esikouluun, ota yhteyttä:
Erica Porttila: erica.joanna.porttila@orgryteharlanda.goteborg.se, puh. 072-538 31 61.

Lisätietoja osoitteesta:
goteborg.se/suomeksi

Ingenbarnsland Göteborgin Kaupunginteatterissa!

» Göteborgilaiskirjailija Eija Hetekivi Olssonin esikoisromaanista "Ingenbarnsland" (Tämä ei ole lasten maa) tehdään teatteria. Romaani, jota voi kuvailla lapsuuden kuvaukseksi 80-luvun Gärdstenissa, on muokattu teatterimonologiksi, dramatisoijana Åsa Lindholm ja esittäjänä näyttelijä Victoria Olmarker. Kantaesitys 13. maaliskuuta.

Lisätietoa ja lippuvaraukset:
www.stadsteatern.goteborg.se

ELISABETH OHLSSON WALLIN

Marjo ja hänen kollegansa Daniel Sjösten työssään Gatljusetin keittiössä.

Vierailupaikka: Göteborgin kirkko

Yli kuudenkymmenen vuoden ajan on Göteborgin Kirkollinen Kaupunkilähetys auttanut kodittomia, huumausaineiden väärinkäyttäjiä, psyykkisesti sairaita tai muuten hätään joutuneita ihmisiä. Tapasimme Kaupunkilähetyksen ruotsinsuomalaisen kenttätöntekijä Marjo Corneliussonin, joka auttaa hädänalaisia göteborgilaisia niin ruotsiksi kuin suomeksi.

Marjo Corneliusson on työskennellyt Göteborgin Kaupunkilähetyksen (Göteborgs Stadsmission) kenttätöntekijänä viime kesästä lähtien.

Vaikka hän tapaa lähes päivittäin hädänalaisia ja suuressa avuntarpeessa olevia, repaleisia ihmisiä, hän ei masennu. Kaupunkilähetys harjoittaa muun muassa etsivää toimintaa, auttaa kodittomia ja Stigbergs-kliniken tarjoaa myös vieroitushoitoa.

Marjo Corneliusson kertoo, että Kaupunkilähetys on jakanut ”kenttäillat” Göteborgin kaupungin muiden toimijoiden kesken ja että eri avustusjärjestöt tekevät yhteistyötä esimerkiksi sosiaaliviraston ja poliisin kanssa.

–Olemme tiiviissä yhteistyössä keskenämme. Työtehtävät saattavat vaihdella suuresti. Käymme esimerkiksi kartoittamassa EU-maahanmuuttajien asuinsijoja. Ja kello kuuden tienoilla meille alkaa tulla puhelinsoittoja kodittomilta ja asunnottomilta, jotka haluavat nukkumapaikan. Mietimme, mihin asuntoon heidät saisi yöksi.

EU-MAAHANMUUTTAJIEN KASVAVA MÄÄRÄ työllistää Kaupunkilähetystä paljon.

–Saamme kaupungin toimijalta listan, jossa meitä kehoitetaan käymään tarkistamassa joidenkin imigranttien asuinsijat. Nehän voivat olla vaikkapa ulkosalla jossain metsässä

Päivä- ja yötoiminnan avustuspaikka Gatljuset tarjoaa apuaan kodittomille ja asunto-ongelmallisille. Siellä voi saada aterian, nukkumapaikan tai pestä vaatteensa.

ollinen kaupunkilähetys

tai resuisissa asuntovaunuissa. Meidän tulee informoida imigrantteja siitä, missä he voivat asua, viettää yönsä, pestä pyykkinsä tai missä on ruokaa tarjolla, hän kertoo.

Marjo Corneliussonin mukaan petipai-koista on suuri pula, mutta Kaupunkilähetys pyrkii aina järjestämään kaikille tarvitseville katon päälle.

–Talvisaikaan ja pakkasilla kehotamme kirkkoja avaamaan ovensa.

Kaupunkilähetys ja muut avustujajärjestöt jakavat usein ilmaiseksi tai pientä korvausta vastaan ruokaa, lounaan voi saada kymmenellä kruunulla. Muun muassa Johanneksen kirkossa toimii tällainen ruoanjakopiste.

Kaupunkilähetyksellä on myös oma päivystävä puhelin ja siihen tulee Corneliussonin mukaan kaikenlaisia soittoja taivaan ja maan väliltä. Kaupunkilähetysten tehtävä on auttaa eniten apua tarvitsevia, ihmisiä joilla ei

”Tuntuu joskus pahalta, kun ei voi auttaa sillä tavalla kuin haluaisi. Monet ovat kokeneet rankkoja elämänkohtaloita. Tää suomen kieli on usein tavallaan avain.

MARJO CORNELIUSSON

ole oikeastaan mitään, jotka eivät omista yhtään mitään ja joilla ei ole yösijaa.

–Me priorisoimme kuitenkin kolmea ihmisryhmää, ja ne ovat kodittomat, psyykkisesti sairaat, sekä alkoholistit ja narkomaanit. Sen jälkeen tulevat EU-maahanmuuttajat, hän sanoo.

CORNELIUSSON SAA SOITTOJA tietenkin myös ruotsinsuomalaisilta, joilla saattaa olla hankala tilanne kotona. Joku on sairastunut, menettänyt asuntonsa, eikä hänellä ole rahaa ruokaan, vuokraan tai muuhun välttämättömään.

–Tuntuu joskus pahalta, kun ei voi auttaa

**GÖTEBORGIN KIRKOLLINEN
KAUPUNKILÄHETYS**

S-posti: info@stadsmisson.org
Puh: 031-755 36 00
Lahjoitukset Plusgiro: 90 01 70 - 2 ja
bankgiro: 900 - 1702

sillä tavalla kuin haluaisi. Monet ovat kokeet rankkoja elämänkohtaloita. Tää suomen kieli on usein tavallaan avain, sillä saa syvemmän kontaktin samaa kieltä puhuvaan. Tästä syntyy usein luottamus. Maanmies rauhoittuu helpommin rankassakin tilanteessa, kun puhun hänelle suomea.

Corneliusson kertoo jopa joutuneensa tilanteisiin, joissa on ihmishengestä kysymys. Esimerkiksi jo hänen toisella työviikollaan eräs avuntarvitsija kuoli vessaan.

– Saattaa olla alkoholin ja huumeiden väärinkäyttäjä, psyykkisesti sairas, tai ihminen joka on kokenut yllättävän surun ja järkyttynyt. Silloin pitää toimia heti ja oikein, pitää olla kekseliäs. Tässä työssä silmään kuin kouliintuu ja priorisointikyky terästyy... sitä pystyy näkemään akuutin avunhuodon ja osaa toimia nopeasti ja parhaalla mahdollisella tavalla, hän selittää.

Marjo Corneliusson on koulutettu sosiaalipedagogi ja hän muutti Helsingistä Ruotsiin 1990. Ennen Kaupunkilähetysten tointaan hän työskenteli 12 vuotta Sahlgrenskassa hallinnollisten tehtävien parissa.

Hän teki töitä parisen vuotta myös turvapaikanhakijoiden parissa. Vaikka hänen nykyinen työnantajansa on Kaupunkilähetys, toimeksiantajana toimii Göteborgin kaupunki.

Hän kertoo viihtyvänsä mainiosti nykyisessä toimessaan.

– Vaikka työkenttäni on laaja, ympäri Göteborgia missä milloinkin, viihdyn työssäni, koska koen voivani auttaa monia hädäntilaisia ja avuntarpeessa olevia.

Erityisesti yksi avuntarvitsijaryhmä on hänen sydäntään lähellä.

– Henkilökohtaisesti mun sydäntäni lähellä ovat keski-ikäiset, huumeisiin sortuneet naiset. Heillä on todella rankka elämäntilanne. Tuntuu sääliä, että nainen joutuu olemaan ja elämään kadulla ja monilla heistä on sitä paitsi lapsia. Heillä on saattanut olla ihan tavallinen elämä, mutta karmea elämäntilanne on ajanut heidät huumeisiin ja kadulle. Monien lapset ovat kääntäneet äideilleen selkänsä ja tällaiset naiset elävät tosi ahdingossa. ♦

UR tarjoaa lastenohjelmia suomeksi!

Koulutusradio, Utbildningsradion UR, tarjoaa kieltä kehittäviä lastenohjelmia 24 eri kielellä, niiden joukossa suomi. Lastenohjelmat ovat katseltavissa ilmaiseksi UR:n kotisivulta. Media-pedagogi Björn Appelgren kertoo lisää!

Björn, kerrotko suomalaisesta tarjonnastanne? Kuinka monta ohjelmaa teillä on?

– UR:n pitää saamansa toimeksiannon mukaan ottaa huomioon kielellisiin vähemmistöryhmiin kuuluvien lasten ja nuorten kielelliset tarpeet. Tällä hetkellä UR:llä on lähes kaksi sataa TV- ja radio-ohjelmaa, joissa puhuttu kieli on suomi. Ne löytyvät osoitteesta: www.ur.se – ”modersmål och minoritets-språk” – ”finska”.

Kuinka valitsette ohjelmat? Mitkä ovat niiden kriteerit?

– Ohjelmien pitää – huolimatta siitä ostanmeko suomenkielisiä ohjelmia, tuotamme omia vai muokkaamme niitä – olla kieltä kehittäviä. Panostamme tarjonnassamme esikoululaisista peruskoulun kolmasluokkalaisiin saakka. Kaikkien ohjelmien ajatuksena on täydentää ja vahvistaa kunkin ikäryhmän kielen oppimista.

Hankitke uusi ohjelmia koko ajan?

– Kyllä, kaiken aikaa. Olemme ostaneet tänä vuonna esimerkiksi Suomessa tuotetun, 7–9-vuotiaalle suunnatun tv-sarjan Love Milla ja muokkaamme Pinon toisen näytännökauden suomeksi.

Onko sinulla jokin suomalaisen tarjonnan suosikki?

– Vanhemmille oppilaille tarkoitettut Kortfilmsklubben ja Modern Ghost Stories ovat hyviä. Nuoremille suosittelen Imse och Vimse, Allt i kartong ja Drömyrket. En ole vielä nähnyt Love Millaa, mutta olen kuullut ostajillamme, että se on hyvä.

TEKSTI: SANNA POSTI SJÖMAN

Löydät suomalaiset lastenohjelmat UR:n kotisivulta: www.ur.se

Kieliprojekti "KIPINÄ"

Kielikahvilat, kirjailijavierailut ja satutuokiot. Uusi kieliprojekti Kipinä inspiroi lapsia puhumaan suomea. Peruskoulunopettaja Petra Palkio kertoo lisää.

Lasten ja perheiden kielihistorian kartoitus oli tärkeä lähtökohta Göteborgin Ruotsinsuomalaisen koulun kieliprojekti Kipinälle.

–Halusimme saada selville, mitä odotuksia vanhemmilla ja oppilailla on kielen oppimista kohtaan, mutta samalla tarkastella myös meitä opettajia ja ikään kuin koulua kokonaisuutena, mitä meiltä odotetaan ja halutaan ja mille tasolle kieltä pitäisi viedä ja kehittää. Siksi kartoitus oli hirmu tärkeä osa projektiamme, Palkio sanoo.

Palkion itsensä lisäksi myös ruotsinsuomalainen logopedi ja laillistettu puheterapeutti Helena Helander oli tärkeä ja keskeinen henkilö projektin alkuvaiheessa.

Yksi kieliprojektin tärkeä ilmentymä on ollut koulun ovien avaaminen suurelle yleisölle kielikahviloiden muodossa, jolloin oppilaat, heidän vanhempansa ja myös muut kielistä kiinnostuneet ovat saapuneet koululle.

–Keskustelemme asioista, joita olemme pohjustaneet ja joita on noussut esille lap-

siryhmissä ihan oppilastöiden ja työpajojen kautta. Pääsemme käyttämään kieltä, puhumaan suomea, luomaan autenttisia areenoja kielen käyttämiselle.

PETRA PALKIOLLA ITSELÄÄN on konkreettisia kokemuksia niin Ruotsin kuin Suomen koululaitoksista ja opettajakoulutuksista, sillä hän on käynyt peruskoulua molemmissa maissa ja opiskellut molempien maiden yliopistoissa sekä suomeksi että ruotsiksi.

–Asuin elämäni ensimmäiset yhdeksän vuotta Ruotsissa ja kävin ruotsalaista koulua. Sitten perheeni muutti Suomeen, missä aloitin nelosluokan ja silloin koulukieli muuttui täysin suomeksi, hän kertoo.

YKSI KIPINÄN KOHOKOHDISTA oli kirjailijavieraan käynti Suomesta saakka.

–Kirjailija ja erityispedagogi Riitta Tulus-tö kävi vierailulla kielikahvilassamme ikään kuin vetonaulana. Vanhemmat pystyivät esittämään hänelle lukemaan oppimiseen

liittyviä kysymyksiä, Palkio toteaa.

Kipinän puitteissa on järjestetty myös satutuokioita, jolloin Götanmaan Kalevalaiset ovat lukeneet satuja lapsille.

–Satutuokiot ovat olleet piristämässä meidän arkipäiväämme. Samalla ne ovat olleet stimuloimassa omalta osaltaan lasten kielellistä kehitystä. Kiva, kun tulee joku suomea puhuva koulun ulkopuolelta, satutuokioista kehkeytyi hirmu hyviä opetustilanteita, Palkio selittää. ♦

KIELIPROJEKTISTA KIPINÄ

Mikäli olet kiinnostunut **kieliprojektista Kipinä** tai haluat ilmoittaa lapsesi Göteborgin Ruotsinsuomalaiseen kouluun, ota yhteyttä: Kanslia: 031-381 42 09 tai

Rehtori Hanna Leppänen Ahonen:

031-381 42 08 / 076-228 20 20

www.rektor@sverigefinskaskolan.org

Kielikahvila KIPINÄ 24/2

Avoin keskustelutilaisuus teemasta JUURET

klo 17.00-18.00. Tiedustelut s-postitse:

gnistan@sverigefinskaskolan.org

Göteborgin Suomalainen Eläkeläisyhdistys etsii uusia toimitiloja

Puheenjohtaja Usko Rudanko kertoo, että Göteborgin Suomalainen Eläkeläisyhdistys etsii uusia toimitiloja.

–Juuri nyt pyrimme saamaan Hisingeniin oman suomalaisen tapaamispaikan, jossa voisimme puhua kotoista äidinkieltämme ja johon olisi helpot kulukyhteydet. Uskomme saavamme lisää jäseniä, kunhan pääsemme pois nykyisestä kellaristamme, hän kertoo.

RUDANKON MUKAAN Eläkeläisyhdistys on pyrkinyt toimimaan usealla saralla. Se on perustanut esimerkiksi Ystävänpalvelun, joka auttaa kaikkia senioreita.

–Autamme sekä omia jäseniä että ei-jäseniä. Auttamalla toisiamme saamme hyvän mielen puolin ja toisin ja meillä on mukavaa keskenämme. Ja autettavat arvostavat työtämme.

Rudanko kertoo, että kullakin auttajalla on pari apua tarvitsevaa ystävää. He saattavat tehdä monia asioita yhdessä, käydä vaikkapa kävelyllä tai kirjastossa tai laulaa vanhoja 40–60-lukujen iskelmiä.

–Tänään olimme avaamassa uusia ovia vanhusten hoitolassa, jossa saimme pyynnön ”ettekö voisi laulaa meille”? ♦

HALUATKO LISATIETOA?

Jos olet kiinnostunut Göteborgin Suomalaisesta Eläkeläisyhdistyksestä, ota yhteyttä Usko Rudankoon:

S-posti: usko1@live.se

Puh: 031-23 70 16 tai 070-382 65 06

NOTIISEJA

”Isänmaa” saa kantaesityksensä Kaupunginteatterissa!

» ”Isänmaa”, yhtä mullistava kuin kaunis tarina saa kantaesityksensä Göteborgin Kaupunginteatterissa 20. helmikuuta. Perhehronikka on kolme sukupolvea kattava eepos ja sen tekijä on Göteborgin Kaupunginteatterin taiteellinen johtaja Anna Takanen (nykyään Tukholman kaupunginteatterin johtaja).

ISÄNMAA ON TARINA oman paikan etsimisestä ja tiedostamattomasta kaipauksen tunteesta. Se kuvaa kymmenien tuhansien, toisen maailmansodan jälkeen Ruotsiin jääneiden suomalaisten sotalaisten kohtaloa.

Näytelmä tehdään tiiviissä yhteistyössä Helsingin Ruotsalaisen Teatterin kanssa ja siinä on mukana molempien teattereiden näyttelijöitä. Sama esitys nähdään Göteborgin jälkeen myös Helsingin Ruotsalaisen Teatterin näyttämöllä kevään kuluessa. Näytelmässä puhutaan sekä ruotsia että suomea.

Lisätietoa ja lippuvaraukset:
www.stadsteatern.goteborg.se

VALOKUVA: AORTA

Tanssikoulu "Saanko luvan" tanssii kevään alkaneeksi!

>> Tanssikoulu Saanko luvan opettaa tanssihaluisille göteborgilaisille perinteisiä suomalaisia tansseja, mutta myös vakiotansseja, latinalaista ja swingiä.

KEVÄTOHJELMASTA EROTTUVAT muun muassa senioreille suunnatut tanssikurssit, polkka ja bolero! Opetus tapahtuu pääosin suomeksi, mutta myös ruotsinkieliset tanssijat ovat tervetulleita.

VALOKUVA: SHUTTERSTOCK

M. A. Numminen Göteborgiin!!

>> Götanmaan Kalevalaiset viettävät perinteiseen tapaansa Kalevalan päivää helmikuun lopulla. Tämä vuoden juhlavieraina esiintyy kunniatohtori, laulaja ja monitaiteilija M. A. Numminen apurinsa Pedro Hietasen säestyksellä.

KONSERTTI PIDETÄÄN Göteborgin Kaupunginkirjastossa Kalevalan päivänä, lauantaina 28. helmikuuta kello 14.00 alkaen. Tilaisuus on ilmainen ja se järjestetään yhteistyössä Göteborgin Kaupunginkirjaston kanssa Göteborgin kulttuurihallinnon taloudellisella tuella.

VALOKUVA: ANJA SJÖGREN & WWW.MANUMINEN.COM, KUVA ON MONTAASI

Seuraa Ruotsinsuomalaisia uutisia

Haluatko saada tämän lehden jatkossa suoraan postilaatikkoosi?

Voit täyttää siinä tapauksessa yhteystietosi alla olevaan lipukkeeseen Leikkaa se irti ja pudota postilaatikkoon. Postimaksu on jo maksettu. Näin helposti saat lehden jatkossa suoraan kotiisi. Voit myös tilata lehden lähettämällä yhteystietosi s-postitse osoitteen

seen suomeksi@stadshuset.goteborg.se.

Nimeä aiheeksi "Lehtitilaus". Lehti on ilmainen. Kaikki julkaistut numerot ovat luettavissa sähköisessä muodossa osoitteessa: goteborg.se/suomeksi

Kerromme lehdessä, kuinka työmme ruot-

sinsuomalaisten oikeuksien toteuttamiseksi Göteborgin kaupungissa edistyy. Voit lukea myös erilaisista kulttuuritoiminnoista ja muista Göteborgin ruotsinsuomalaisia kiinnostavista asioista.

Haluan saada lehden paperimuodossa!

Tilaa lehtemme saadaksesi ajankohtaista tietoa. Se on ilmainen ja kaksikielinen. Kerromme, miten työ ruotsinsuomalaisten oikeuksien toteuttamiseksi Göteborgin kaupungissa edistyy. Voit lukea myös erilaisista kulttuuritapahtumista ja muista Göteborgin ruotsinsuomalaisia kiinnostavista asioista.

Nimi

Osoite

Postinumero

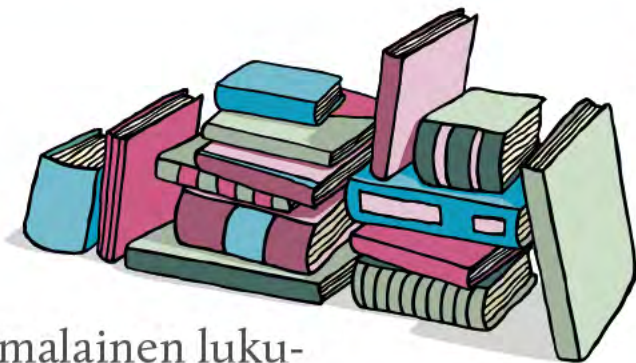
Jag vill ha tidningen i pappersformat!

Prenumerera på vår tidning för att få aktuell information. Den kostar ingenting och är tvåspråkig. Vi skriver om hur arbetet för att förverkliga sverigefinnars rättigheter i Göteborgs Stad går framåt. Du kan även läsa om olika kulturevenemang och om annat som är intressant att veta för sverigefinnar i Göteborg.

Namn

Adress

Postnummer

Suomalainen lukupiiri odottaa uusia lukutoukkia!

» Suomalainen lukupiiri kokoontuu kerran kuukaudessa Göteborgin Kaupunginkirjastossa. Tämän kevään lukulistalta erottuvat muun muassa kirjailijoiden Patrick Modiano ja Jussi Valtonen romaanit. Lukupiiriläiset tapaavat sunnuntaisin, klo 14.45, kirjaston aulassa: 15/2, 15/3, 12/4, 10/5 ja 14/6.

Lisätietoa saat kirjastovirkailija
Pirjo Nycklingiltä:
pirjo.nyckling@kultur.goteborg.se

Uusi koordinaattori suomalaiseen vanhustenhoitoon!

» Göteborgin kaupunki palkkaa uuden koordinaattorin suomalaiseen vanhustenhoitoon. Vanhustenhoidon viiterhmä on osallistunut prosessiin ja laatinut muun muassa tarvelistan, joka on koordinaattoriviran lähtökohta.

HALUATKO LISÄTIETOA?

Lisätietoa koordinaattorista ja suomenkielisestä vanhustenhoidosta löydät kotisivuiltamme:
www.goteborg.se/suomeksi

SHUTTERSTOCK

Göteborgs Stad
Stadsledningskontoret

Frankeras ej
Mottagaren
betalar portot

STADSLEDNINGSKONTORET
ANTTI YLISELÄ

SVARSPOST
Kundnummer: 20380442
404 20 GÖTEBORG